

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/86/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3716206642
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3716206642.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte, zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členiek senátu Mgr. Stanislavy Markovej a JUDr. Ivety Sopkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého G. K., narodeného XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa rodičov: matky, G. K., štátnej občianky Slovenskej republiky, bytom Z. XXX/XX, O. Bystrica, a otca, P. K., štátneho občana Slovenskej republiky, bytom P. XXXX/XX, O. K., zastúpeného JUDr. Róbertom Faturom, advokátom so sídlom Centrum 18/23, Považská Bystrica, o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 22. augusta 2016, č. k. 5P/26/2016-13, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti k maloletému a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.
2. V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že otec dieťaťa svojím návrhom žiadal, aby súd rozhodol o znížení jeho vyživovacej povinnosti k mal. G. zo sumy 66,39 eur na sumu 27,13 eur mesačne. Uviedol, že jeho pomery sa od poslednej úpravy výživného zmenili. V súčasnosti je vo výkone trestu odňatia slobody pre trestný čin krádeže, pričom ešte pred nástupom do výkonu trestu nastali okolnosti odôvodňujúce zníženie výživného, a to podstatné zníženie jeho príjmu. V čase, keď sa rozhodovalo o výške výživného, mal prácu, o ktorú však neskôr prišiel a živil sa z príjmu z rôznych brigád a pomocných prác a nebol schopný platiť výživné v plnej výške. Následne mu bol kvôli tejto skutočnosti uložený trest odňatia slobody za trestný čin zanedbania povinnej výživy. Tvrdil, že sa domáhal zníženia výšky výživného, avšak jeho návrh bol zamietnutý z dôvodu, že do situácie, do ktorej sa dostal si zavinil sám a táto nemôže byť na ujmu maloletého dieťaťa. Podľa jeho názoru ale to, že je vo výkone trestu, je práve z dôvodu, že po zmene pomerov na jeho strane už nevládal hradiť príliš vysoké výživné. Poukázal tiež na to, že okrem maloletého G. má ešte tri ďalšie vyživovacie povinnosti. Matka dieťaťa uviedla, že návrh otca nepovažuje za dôvodný. Opatrovník taktiež so znížením výživného nesúhlasil. Poukázala na to, že matka maloletého je odkázanou osobou, pretože jej príjem nedosahoval životné minimum, poberá náhradné výživné, príspevok na stravovanie v školskej jedálni a tiež príspevok na potreby. Maloletý chodí na druhý stupeň základnej školy, kde sú oveľa vyššie náklady na školské pomôcky, je vyššieho veku, v puberte, takže matka má tiež zvýšené výdavky na hygienu, stravovanie. Návrh otca žiadala zamietnuť.

3. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 14.11.2005, č.k. 11P/510/05-8 právoplatným 17.12.2005 bol maloletý G. zverený do osobnej starostlivosti matke a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 2.000,- Sk mesačne (66,39 eur). V tom čase maloletý mal jeden rok, matka poberala rodičovský príspevok 156,01 eur/ 4.700,- Sk a otec mal príjem cca 331,93 eur/ 10.000,- Sk. Od roku 2012 sa otec niekoľkokrát domáhal zníženia výživného z dôvodu, že je vo výkone trestu odňatia slobody (konania vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 3P/5/2012, 7P/40/2013 a 6P/26/2015) pričom jeho návrhy boli súdom zamietané. Naposledy bol návrh otca na zníženie výživného zamietnutý rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 10.8.2015, č.k. 6P/26/2015-30 právoplatným 9.9.2015. V odôvodnení súd skonštatoval, že zmena pomerov na strane otca nastala v tom, že na rozdiel od doby, kedy mu bolo určené výživné, v súčasnosti nemá žiadny príjem a pribudli mu dve vyživovacie povinnosti, avšak nastala zmena pomerov aj na strane maloletého. Ďalej súd skonštatoval, že otec si vyživovaciu povinnosť neplní dlhodobo, za čo mu bol uložený aj nepodmienečný trest odňatia slobody a túto si ani po výkone trestu nezačal plniť. V súčasnosti je vo výkone trestu za úmyselnú trestnú činnosť, a teda zmenu svojich pomerov si zapríčinil sám svojím úmyselným konaním, čo nemôže mať vplyv na to, aby súd pristúpil k zníženiu výživného. V súčasnosti maloletý G. navštevuje druhý stupeň základnej školy. Matka pracuje 3 týždne v spoločnosti Interiér Koval so zárobkom 2,50 eur na hodinu. Predtým pracovala v kaštieli Orlové, kde dosahovala minimálnu mzdu. Žije spolu s maloletým v rodinnom dome jej matky, ktorej prispieva sumou 100,- eur. Matka poberá na maloletého náhradné výživné 66,- eur, okrem toho poberá príspevok na stravovanie v školskej jedálni a príspevok na potreby z dôvodu, že jej príjem nedosahoval ani životné minimum. Spláca pôžičku, ktorú si ešte za trvania manželstva s otcom vzali na televízor. Okrem maloletého inú vyživovaciu povinnosť nemá. Otec maloletého je vo výkone trestu odňatia slobody za trestný čin krádeže, v súčasnosti nemá žiadny príjem. Z výpisu zo Sociálnej poisťovne bolo zistené, že otec je vo výkone trestu od roku 2011 s menšími prestávkami, predtým pracoval väčšinou ako dohodár; ako zamestnanec pracoval naposledy v spoločnosti MEDEKO CAST, s.r.o.. V rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 7P/40/2013, v ktorom sa domáhal zníženia výživného, bolo konštatované, že z tejto práce bol prepustený z dôvodu hrubého porušenia pracovnej morálky. Okrem maloletého má ešte tri vyživovacie povinnosti, a to voči mal. E. a Q. spolu vo výške 200,- eur mesačne a voči mal. N. vo výške 27,- eur mesačne.

4. Okresný súd v odôvodnení rozsudku poukázal na znenie ustanovení § 62 ods. 1, 2, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine a na to, že z výkladu ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že výživné možno zmeniť a v danom prípade znížiť len ak sa menia pomery, či už na strane rodičov maloletého dieťaťa alebo na strane samotného maloletého dieťaťa.

5. Podľa odôvodnenia rozsudku okresný súd dospel k záveru, že návrh otca nebol podaný dôvodne. Hoci od poslednej úpravy výživného na strane otca maloletého k zmene pomerov došlo, keď stratil príjem a vykonáva trest odňatia slobody, k zmene pomerov došlo nepochybne aj na strane maloletého, keďže v čase poslednej úpravy výživného mal jeden rok a v súčasnosti navštevuje druhý stupeň základnej školy, je teda starší, vyspelejší, náklady na jeho výchovu a výživu neustále rastú. Súd musí konštatovať, že otec si vyživovaciu povinnosť neplní dlhodobo, o maloletého sa nezaujíma a všetky náklady musí znášať matka za pomoci štátu. Pokiaľ aj otec maloletého tvrdil, že zmena pomerov u neho nastala ešte pred nástupom do výkonu trestu, o prácu prišiel svojím zaviniením, keď bol ešte v roku 2006 prepustený pre porušenie pracovnej morálky a z toho dôvodu potom bol nezamestnaný, resp. pracoval len ako dohodár, čo v konečnom dôsledku viedlo k neplneniu si rodičovských povinností a následne k nástupu trestnoprávnej zodpovednosti za uvedené konanie. Rovnako sám si zapríčinil súčasnú situáciu, keďže si momentálne neodpykáva trest za zanedbanie povinnej výživy, ale za krádež. Dané skutočnosti nemôžu byť na ujmu maloletého. Povinnosti, ktoré majú voči maloletému rodičia, nemožno prenášať na štát. V tejto súvislosti treba poukázať na predchádzajúce súdne rozhodnutia, a to naposledy konanie, v ktorom sa otec domáhal zníženia vyživovacej povinnosti, kedy jeho návrh bol zamietnutý rozsudkom sp.zn. 6P/26/2015, právoplatným 9. 9. 2015, a to z tých istých dôvodov ako v tomto konaní. Od tej doby sa pomery nezmenili, a preto bolo potrebné túto skutočnosť pri rozhodovaní zohľadniť. O náhrade trov konania účastníkov bolo rozhodnuté v zmysle § 146 ods.1 písm. a) O.s.p., nakoľko ide o konanie, ktoré je možno začať i bez návrhu.

6. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie otec, ktorý namietal nesprávne skutkové zistenia okresného súdu. To, že je vo výkone trestu odňatia slobody, je práve z dôvodu, že nevládal hrať príliš vysoké výživné a po zmene pomerov sa dostal s jeho platením do omeškania. Krádeže sa dopustil z dôvodu, že nemal finančné prostriedky na hradenie výživného. Keď bude prepustený z výkonu trestu

odňatia slobody, dostane sa opätovne do situácie, keď nebude schopný hradiť výživné a opätovne sa môže vystaviť nebezpečenstvu trestného stíhania. Po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody má taktiež sťaženú možnosť sa zamestnať. Je nespravodlivé, aby jedno z detí malo určené výživné na úrovni 27,- eur a iné rádovo vyššie. Voči synovi E. a dcére Q. je povinný platiť výživné vo výške 200,- eur mesačne, pričom taktiež inicioval konanie o úpravu výšky výživného. Výživné na maloletého je nastavené tak, že prevyšuje životnú úroveň rodiča.

7. Matka maloletého sa k odvolaniu otca písomne nevyjadrila.

8. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník maloletého. Vo vyjadrení uviedol, že sa pridrižiava stanoviska, predneseného na pojednávaní okresného súdu a s rozhodnutím okresného súdu sa stotožňuje. Žiadal, aby Krajský súd v Trenčíne rozsudok okresného súdu potvrdil.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ustanovení § 2 ods. 1,2, § 65 a 66 Civilného mimosporového poriadku. Procesný postup odvolacieho súdu vyplynul z intertemporálnej úpravy v § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorým došlo k rekodifikácii predchádzajúceho procesného predpisu - Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) s účinnosťou od 1. júla 2016. V zmysle uvedenej úpravy platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predto dňom nadobudnutia jeho účinnosti. V zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania otca nariaďovať pojednávanie. Preskúmaním vecí odvolací súd zistil, že rozsudok okresného súdu je vo veci samej je vecne správny, a preto je potrebné tento potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

10. Ako vyplýva z podaného odvolania, otec odôvodnil jeho podanie tým, že okresný súd pri posudzovaní jeho návrhu na zníženie výživného nezohľadnil ním tvrdené podstatné skutočnosti, teda uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP.

11. V danom prípade sa otec svojím návrhom, podaným na súd dňa 27.07.2016, domáha zníženia výživného voči svojmu maloletému dieťaťu, pričom o úprave vyživovacej povinnosti otca bola naposledy právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 10.08.2015, č. k. 6P/26/2015-30 tak, že návrh otca na zníženie výživného zo sumy 66,39 eur na sumu 30 % životného minima na neploleté a nezaopatrené dieťa, bol zamietnutý. Na základe návrhu otca bolo teda úlohou okresného súdu posúdiť, či od tohto posledného rozhodnutia o úprave vyživovacej povinnosti otca k maloletému došlo v zmysle § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine k podstatnej zmene pomerov, ktorá zmena by odôvodňovala aj zmenu rozhodnutia o výživnom zo strany otca. Krajský súd považuje za potrebné uviesť, že s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine nemôže byť úlohou súdu nanovo posudzovať vyživovaciu povinnosť povinného voči oprávnenému a tým revidovať predchádzajúce rozhodnutie súdu o výživnom, ktorá revízia je podľa ustálenej súdnej praxe neprípustná.

12. Na základe preskúmania správnosti výroku rozsudku okresného súdu krajský súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na správne zistenie skutkového stavu vecí, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne právne posúdil. Krajský súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje s týmito skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením vecí a podľa 387 ods. 2 CSP na ne v plnom rozsahu poukazuje. Nad rámec úvah okresného súdu v odôvodnení rozsudku považuje krajský súd za potrebné zdôrazniť, že aj podľa názoru krajského súdu z vykonaného dokazovania vo veci nevyplývali také skutočnosti, ktoré by v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine odôvodňovali rozhodnutie o znížení výživného zo strany otca.

13. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

15. Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez

dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

17. Z predchádzajúceho konania a rozhodnutia o výživnom zo strany otca (rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 10.08.2015, č. k. 6P/26/2015-30) vyplýva, že okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z toho, že otec si vyzýva vyživovaciu povinnosť k synovi dlhodobo neplní, za neplnenie vyživovacej povinnosti bol odsúdený súdom na nepodmienečný trest odňatia slobody (rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 13.09.2011 č.kv . 2 T/119/2010-115) a ani vo výkone trestu si vyživovaciu povinnosť plniť nezačal. Podľa odôvodnenia rozsudku ku dňu jeho vyhlásenia bol otec vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselnú trestnú činnosť, konkrétne prečiny krádeže (trestný rozkaz Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 08.07.2014 č.k. 2T /163/2014-64 a trestný rozkaz Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 05.09.2014 č.k. 0 T/69/2014-11). Zmenu pomerov na svojej strane si zapríčinil sám svojim úmyselným konaním, čo nemôže mať vplyv na to, aby súd pristúpil k zníženiu výživného na maloletého G..

18. Z vykonaného dokazovania pred okresným súdom nevyplýva, že by sa osobné, majetkové alebo zárobkové pomery otca oproti dobe, keď bolo o úprave vyživovacej povinnosti otca naposledy právoplatne rozhodnuté (rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 10.08.2015, č. k. 6P/26/2015-30), zmenili. V čase posledného rozhodovania súdu, rovnako ako v súčasnosti, bol otec dieťaťa vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselnú trestnú činnosť (prečiny krádeže), mal dve ďalšie vyživovacie povinnosti k mal. E. a Q. spolu vo výške 200,- eur mesačne, s maloletým G. sa nestýkal a vyživovaciu povinnosť k nemu si neplnil. Matka dieťaťa bola zamestnaná a dosahovala mzdu 2,30 eur za hodinu oproti aktuálnej situácii, keď dosahuje zárobok 2,50 eur za hodinu. Dieťa bolo v čase posledného rozhodovania súdu rovnako ako v súčasnosti žiakom druhého stupňa základnej školy. Správny bol potom záver okresného súdu, že výživné by bolo možné znížiť len vtedy, ak by sa zmenili pomery rodičov alebo dieťaťa, takým spôsobom, že by to odôvodňovalo zníženie vyživovacej povinnosti otca, k čomu však v prejednávanej veci nedošlo.

19. Pokiaľ ide o konkrétne dôvody odvolania otca, odvolací súd ich nepovažoval za dôvodné a právne významné. Ako bolo už vyššie zdôraznené, pri zisťovaní zmien v pomeroch účastníkov v zmysle § 78 ods. 1 zákona o rodine je neprípustná revízia predchádzajúceho súdneho rozhodnutia. Preto odvolací súd v tomto konaní nebol oprávnený preskúmať vecnú správnosť predchádzajúceho súdneho rozhodnutia.

20. Na základe vyššie uvedeného dospel krajský súd k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. Krajský súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 52 v spojení s § 2 ods. 1 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).